

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 21 Temmuz 2022
Sayı: 34

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/07/2022 14:06
Sayı: E-120.08-1052515

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık hizmeti sunumu esnasında işlenen öldürme, kasten ve bilinçli yaralama, hakaret, kişinin hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik tehdit gibi sağlık çalışanlarının karşı karşıya kaldığı şiddet olaylarının kaynağını oluşturan nedenlerin ve bu şiddet olaylarına karşı alınabilecek önlemlerin görüşülmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 101, 102 ve 103'üncü maddeleri gereğince genel görüşme açılmasını arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

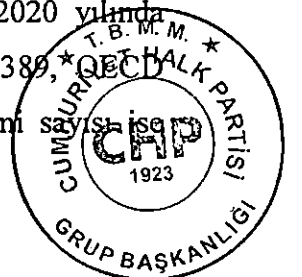
GEREKÇE

Anayasa'nın 17'nci maddesinde bireyin yaşam hakkı güvence altına alınmıştır. Yaşam hakkının somut bir tezahürü, Anayasa'nın 56'ncı maddesinde, sağlık hakkı üzerinden, ifadesini bulmuştur. Bununla birlikte Anayasa'nın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti, sosyal bir devlet olarak nitelenmiş; 5'nci maddesinde ise Devletin temel amaç ve görevleri arasında; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak sayılmıştır. Anılan Anayasal hükümler, bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Devletin her bir vatandaş bakımından sağlık hakkının kullanımını temin etme yükümlülüğü ortaya çıkacaktır. Devlet, söz konusu yükümlülüğünü sağlık çalışanları marifetiyle yerine getirmektedir. O halde Devlet, sağlık çalışanlarının Anayasa'nın 49'uncu maddesine istinaden hayat seviyesini yükseltmeli ve verimli bir çalışma ortamı hazırlamalıdır.

Tüm bu yükümlülöklere rağmen iktidar, sağlık çalışanlarının hayat seviyesini yükseltmek ve onlara verimli bir çalışma ortamı hazırlamak bir yana onların en temel insan hakkı olan yaşam hakkını dahi koruyamamaktadır. Bu durum, madalyonun iki yüzü gibi; hem bireylerin sağlık hakkını kullanamamasına hem de sağlık çalışanları bakımından başta yaşam hakkı olmak üzere özlük haklarının temin edilememesine neden olmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara yönelik şiddet, darp, yaralama, öldürme vakaları son yıllarda artarak devam etmektedir. Özellikle sağlık hizmetlerinde çalışanlar, başta hekimler ve hemşireler olmak üzere, diğer hizmet işyerleri ve mesleklere göre daha riskli çalışan grubunu oluşturmaktadır. Araştırmalar, sağlık çalışanlarının şiddete uğrama riskinin diğer hizmet sektörü çalışanlarına oranla 16 kat daha fazla olduğunu, hemşirelerin ise diğer sağlık çalışanları arasında üç kat daha fazla risk altında olduğunu göstermektedir. Son olarak Konya Şehir Hastanesi'nde bir kişi, Kardiyoloji Uzmanı Doktor Ekrem Karakaya'yı tabancayla başına ateş ederek öldürmüştür. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin birçok sebebi bulunmaktadır. Sağlık hizmetlerine yeterli bütçenin ayrılmaması, çalışma ortamlarında ihtiyaç duyulan tedbirlerin alınmaması, personel eksikliği ve sağlık emekçilerine hak ettikleri ücretin verilmemesi bunların en başında gelmektedir.

Sağlık işgörenleri personel eksikliği nedeniyle olağanüstü şartlar altında çalışmaktadır. Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2020 de; 2020 yılında ülkemizde 100.000 kişiye 205 hekim düşerken, Avrupa Birliği ortalaması 389, OECD ortalaması 356 olarak gerçekleşmiştir. 100.000 kişiye düşen toplam dış hekim

Ülkemizde 42 olmuştur. Avrupa Birliği ortalaması 79, OECD ortalaması ise 73 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 100.000 kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı 2020 yılında lkemizde 342, Avrupa Birliği ortalaması 873, OECD ortalaması 919 olmuştur.

Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2020, sağlık hizmetlerinde yaşanan personel açığının ulaştığı boyutu gözler önüne sermiştir. Üstelik bu sayılara 2021-2022 yıllarında ardı ardına gelen hekim istifalarının yansımadağı düşünüldüğünde yakıcı gerçek orta çıkmaktadır. Covid-19 salgını sırasında getirilen istifa yasağının kalkmasının ardından emekliye ayrılan ve istifa eden doktor sayısı yaklaşık 10 bine ulaşmıştır. Yılın ilk dört ayında yurtdışına gitmek için gerekli olan iyi hal belgesi başvuranlarının sayısı ise 781 olmuştur. Hastaneler hekimsiz kalmıştır. Hastalar birçok branşıta ve yan dalda Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) üzerinden randevu alamadıkları için kamu sağlık hizmetine ulaşamamaktadır. Sorun sadece hekim, hemşire açığı ile sınırlı değildir. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Mdrlğnm 2021 yılı faaliyet raporunda da personel açığı sorununa yer verilmiştir. Raporun “Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi” başlıklı bölümde “Zayıf Yönler” başlığı altında “Sağlık personel sayısının sağlık hizmet talebi ve kurumsal ihtiyaı karşılayamaması, dağılımının dengesiz olması” maddesi yer almıştır. Bakanlığın kendi verilerinin ortaya koyduğu böylesine bir gerçek varken, bir yandan da binlerce hemşire, tekniker, anestezi teknikeri, acil tıp teknisyeni, ortopedi teknikeri ve ağız-diş sağlığı teknikeri atanmayı beklemektedir.  personelle sunulması gereken sağlık hizmeti, personel eksikliği nedeniyle 1 personelle verilmektedir. Sağlık alışanları, personel eksikiği nedeni ile gün aşırı nöbet tutması sonucunu da doğuran bu durum; hastaların nitelikli sağlık hizmeti alması önünde engel oluşturmaktadır. Yurttaşların nitelikli sağlık hizmeti alması için sağlık hizmetlerinde personel açığının ivedilikle kapatılması şarttır. Sağlık hizmetlerinde yaşanan aksaklıklar işyerlerinde bir kaosa neden olmaktadır. Tüm bu aksaklık ve eksiklikler, sağlık emekçilerine yönelik şiddet olaylarını artırmakta ve bu hususta önleyici ve sorunun çözümüne odaklanan her hangi bir tedbir alınmamaktadır. Ayrıca sağlıkta dönüşüm programı ile sağlık çalışanlarının üzerinde kurulan siyasi baskı artmıştır.

Sağlık hizmeti sunumu esnasında işlenen öldürme, kasten ve bilinçli yaralama, hakaret, kişinin hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik tehdit gibi sağlık çalışanlarının karşı karşıya kaldığı şiddet olaylarının kaynağını oluşturan nedenlerin ve bu şiddet olaylarına karşı alınabilecek önlemlerin görüşülmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğünün 101, 102 ve 103’nc maddeleri gereğince genel görüşme açılmasını arz ederiz.

